
Michel Ciment: Dobrý film musí být ambiciózní, osobní a potenciálně populární

Michel Ciment: Dobrý film musí být ambiciózní, osobní a potenciálně populární

7. 7. 2011, autor: Kateřina Kadlecová, rubrika: Studenti

Filmy nejsou pro elitu

O MICHELU CIMENTOVI, muži zosobňujícím lásku k filmu, už bylo mnohé napsáno. Francouzský kritik a publicista je chodící encyklopedie – rád a poučeně hovoří o mnoha kinematografiích; nejráději snad o té americké, kterou považuje za základní. Zatímco loni měl autor četných monografií a dokumentů o filmařích ve Varech vlastní sekci, vedl svůj Master Class a byl zpovídán novináři i obdivovateli, letos si jako porotce užívá projekce soutěžních snímků a neformální kontakt se studentským publikem.

Na festivalu v Karlových Varech byl třiasedmdesátiletý Michel Ciment poprvé už v roce 1966. „Tehdy jsem velmi obdivoval filmaře české Nové vlny a mluvil tu s nimi. Napsal jsem o tom ve dvou číslech našeho magazínu Positif dlouhatánskou esej; Chytilová, Forman, Passer, Forman...“

Vary ho prý oslnily skoro stejně jako naše nová režisérská generace. Dnes však mezi českými tvůrci podobné talenty nevidí: „Uznávám ovšem, že všechny generace chybují v úsudku, i ta naše – lidi si myslí, že každá nová naděje je okamžitě odhalena, ale není tomu tak. Mnozí filmaři, kteří si zaslouží uznání, ho dojdou až po letech. Češi nejsou na festivalech příliš vidět a do zahraničních distribucí se jejich snímky zpravidla nedostávají, takže aktuální českou kinematografii moc neznám. Filmů je totiž jednoduše příliš mnoho. Produkce je dnes nesmírně snadná a levná, nikdy nevznikalo tolik nových projektů. Člověk je ani nedokáže postihnout všechny: v takové Itálii je každoročně pětadvacet filmů, které vůbec nejdou do kin, a v Paříži je každý týden na programu biografů osmnáct nových snímků; sedm z nich většinou vidím. Při takovém množství nevoláte Čechům a neprosíte je, aby vám poslali svoje novinky. Bylo by samozřejmě skvělé mít v Paříži Týden českého filmu – ale zatím jej nemáme.“

Kdo by si snad v duchu kulturního stereotypu o Francouzech myslel, že je Michel Ciment elitář a snob, velice se mýlí. Muž, který tvrdí, že „americká kinematografie je ohromná, v obou slova smyslech“, říká jedním dechem: „Film musí být ambiciózní, osobní a potenciálně populární. Shakespeare taky psal pro všechny vrstvy společnosti. S filmy pro elitu jsem spokojen skutečně zřídka.“ Kontakt s kvalitní „mainstreamovou“ produkcí Ciment ovšem pečlivě udržuje – na letošní varšavský festival odjel brzy poté, co dokončil rozhovor s Pedrem Almodóvarem, a bezprostředně po svém návratu do Paříže má naplánované interview s britskou herečkou Tildou Swinton.

Ciment seděl v porotách mnoha filmových festivalů, mezi nimiž jsou Vary velmi výjimečné: „Je to tu báječně uvolněné, stejně jako kdysi dávno v Cannes nebo jako na dnešním festivalu v Benátkách. Zatímco tady se člověk může bavit o filmech s tvůrci i se studenty, v Cannes jsou porotci naopak zapečetěni ve svých soukromých autech, téměř hermeticky odděleni od ostatních. Znam osobně polovinu z letošní canneské poroty, ale po celou dobu mě k nim nepustili.“

Ciment každý týden připravuje dva rozhlasové pořady, moderuje panelové diskuse a hlavně vede respektovaný filmový časopis *Positif*, který příští rok oslaví šedesáté výročí existence. Jak se v době krize tištěných médií dokázal tak dlouho udržet? „Kouzlo a zároveň podstata našeho časopisu tkví v tom, že autoři článků nejsou placeni. Symbolický honorář pár set eur náleží jen editorovi, něco dostane korektorka. Získáváme státní podporu a každého čísla se prodá kolem osmi tisíc výtisků.“ A jak on sám jako filmový publicista pracuje? „Když mě snímek napoprvé zaujme nebo dělám rozhovor s někým z jeho tvůrců či aktérů, podívám se na něj podruhé a píšu si poznámky. Nechápu ovšem, jak si novináři a filmoví vědci mohou činit zápisky hned v průběhu první projekce. Copak lze sledovat plátno a papír zároveň?“

Pět varšavských snímků, které M. C. kromě soutěžních filmů viděl a vřele je doporučuje:

Arirang

„Masochistický, narcisistní experiment Kim Ki-duk. Ne že by se mi líbil, líbit se není vhodný výraz. Ale zaujal mě, velmi mě zaujal.“

Marketa Lazarová

„Viděl jsem ji dávno a restaurovaná verze mě lákala. Náročný snímek.“

Tenkrát v Anadolii

„Nejvýznamnější turecký režisér Nuri Bilge Ceylan má letos v sekci Horizonty zajímavou road movie. Jeho *Tři opice* a *Vzdálený si po právu odnesly ceny z festivalu v Cannes*.“

Kůže, kterou nosím

„Mezi nejlepší evropské filmaře patří bez debat Pedro Almodóvar, ten je extrémně silný ve výrazu.“

Strom života

„Novinka Terrence Malicka letos získala Zlatou palmu v Cannes. Je to polarizující snímek – buď ho milujete, nebo nesnášíte.“

Autorka článku, který vyšel 7. 7. ve Festivalovém deníku, absolvovala bohemistiku na FF UK a mediální studia na FSV UK.